

Bruxelles, den 14. april 2025
(OR. en)

8009/25

Interinstitutionel sag:
2025/0086(NLE)

AELE 26
RECH 152
ATO 19
MI 214
CH 13

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	9. april 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 160 final
Vedr.:	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om undertegnelse på Unionens vegne og om midlertidig anvendelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU- programmer

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 160 final.

Bilag: COM(2025) 160 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 9.4.2025
COM(2025) 160 final

2025/0086 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Unionens vegne og om midlertidig anvendelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

EU og Schweiz er tæt knyttet til hinanden fra et økonomisk, historisk, kulturelt, socialt og politisk perspektiv. EU er Schweiz' største handelspartner, og Schweiz er EU's fjerde største handelspartner. Der bor over 1,5 millioner EU-borgere i Schweiz og lige under 450 000 schweizere i EU. Hver dag krydser flere hundrede tusinde grænsearbejdere grænsen mellem EU og Schweiz i begge retninger.

EU og Schweiz er knyttet til hinanden gennem flere bilaterale aftaler. Schweiz deltager i EU's indre marked gennem aftalerne om fri bevægelighed for personer, landtransport, luftfart, handel med landbrugsprodukter og gensidig anerkendelse i forbindelse med overensstemmelsesvurderinger¹. Gennem aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne er Schweiz også et associeret Schengenland. Under covid-pandemien blev samarbejdet om grænseoverskridende sundhedstrusler mellem EU og Schweiz øget.

Schweiz har også traditionelt været en stærk partner inden for forskning og innovation. Landet har samarbejdet med Den Europæiske Union om en lang række EU-finansieringsprogrammer med primært fokus på forskning, innovation og uddannelse. Siden 1987 har schweiziske universiteter og landets private sektor deltaget aktivt i EU's rammeprogrammer for forskning og innovation. Samme år trådte den første bilaterale aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde i kraft². Schweiz er fortsat dybt engageret i forskellige europæiske initiativer, herunder Den Europæiske Organisation for Nuklear Forskning (CERN), Den Europæiske Rumorganisation, Det Europæiske Samarbejde om Videnskab og Teknologi (COST) og Eureka. Schweiz var også associeret med Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram i perioden 2014-2020³ og deltog i aktiviteter vedrørende det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling i perioden 2014-2020 på grundlag af associeringsaftalen med Horisont 2020 og Euratom. Desuden var Schweiz tidligere medlem af EU's Erasmusprogram⁴.

Selv om forbindelserne mellem EU og Schweiz er tætte, er de også præget af flere langvarige strukturelle problemer. For at løse disse problemer førte EU og Schweiz mellem 2014 og

¹ Aftalen om luftfart, aftalen om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, aftalen om fri bevægelighed for personer, aftalen om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering og aftalen om handel med landbrugsprodukter, som alle blev undertegnet den 21. juni 1999 (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1).

² Rameaftale om videnskabeligt og teknisk samarbejde mellem De Europæiske Fællesskaber og Det Schweiziske Forbund (EFT L 313 af 22.11.1985, s. 6) og Rådets afgørelse af 9. februar 1987 om indgåelse af rammeaftalerne om videnskabeligt og teknisk samarbejde mellem De europæiske Fællesskaber og kongeriget Sverige, Schweiz, republikken Finland, kongeriget Norge og republikken Østrig (EFT L 71 af 14.3.1987, s. 29).

³ Rådets afgørelse 2014/954/Euratom af 4. december 2014 om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne af aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side, hvorved Det Schweiziske Forbund associeres til Horisont 2020 — rammeprogrammet for forskning og innovation og til forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab, som komplementerer Horisont 2020, og hvorved der fastsættes regler for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i ITER-aktiviteterne, der udføres af Fusion for Energy (EUT L 370 af 30.12.2014, s. 19).

⁴ Aftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Schweiz om etablering af et samarbejde inden for undervisning og uddannelse som led i ERASMUS-programmet (EFT L 332 af 3.12.1991, s. 52).

2021 forhandlinger om en institutionel rammeaftale. Den institutionelle rammeaftale ville også have skabt en forvaltningsramme for yderligere aftaler vedrørende det indre marked, i hvilke Schweiz er part, herunder aftaler, som Rådet allerede havde givet bemyndigelse til at føre forhandlinger om, bl.a. om fødevarerikkerhed (2003 og 2008) og el (2006). Derudover ville den have sikret forvaltningsrammen for den aftale om sundhed, som Rådet i 2008 gav bemyndigelse til at føre forhandlinger om.

De forhandlende parter nåede frem til en aftale om et udkast til en institutionel rammeaftale på teknisk niveau i november 2018. Forbundsrådet afviste at godkende udkastet, og forhandlingerne om de øvrige aftaler gik derfor i stå, da både Rådet i sine konklusioner af 19. februar 2019 og Europa-Parlamentet i sin henstilling af 26. marts 2019 gjorde indgåelsen af nye aftaler om adgang til det indre marked eller forbedrede vilkår i henhold til gældende aftaler betinget af, at den institutionelle rammeaftale blev indgået. Den 26. maj 2021 besluttede Det Schweiziske Forbundsråd ensidigt at afslutte forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale. Schweiz' ensidige beslutning bragte det bilaterale samarbejde inden for forskning, innovation og uddannelse til midlertidigt ophør.

Efter sammenbruddet i forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale indledte Europa-Kommissionen og Schweiz sonderende drøftelser i marts 2022 for at drøfte de fremtidige forbindelser. Disse drøftelser førte til en fælles forståelse, som beskrev begge parters politiske forståelse af vejen frem mod kommende forhandlinger og komponenterne i og parametrene for en vidtrækkende forhandlingspakke samt ønskede mål for og løsninger på centrale institutionelle og sektorbestemte spørgsmål. Den sonderende proces bekræftede begge parters stærke interesse i at puste nyt liv i deres samarbejde inden for forskning, innovation og uddannelse. I den forbindelse bekræftede den fælles forståelse hensigten om som en del af den bredere pakke at etablere en retlig ramme, der gør det muligt for Schweiz at deltage i den nuværende FFR for 2021-2027 og senere generationer af EU-programmer, herunder rammeprogrammerne for forskning og innovation, programmet for et digitalt Europa og Erasmus+. Desuden bekræftede den fælles forståelse begge siders hensigt om at genindlede forhandlinger om gennemførelsen af den eksisterende GNSS-aftale (Galileo og EGNOS) mellem EU og Schweiz og påbegynde drøftelser om Schweiz' deltagelse i Copernicus-delen af EU's rumprogram.

Den fælles forståelse blev godkendt af Det Schweiziske Forbundsråd og Europa-Kommissionen i november 2023. Begge parter forpligtede sig til at bruge den som grundlag for at søge deres forhandlingsmandater og noterede sig deres ambition om at afslutte forhandlingerne i løbet af 2024.

Den 20. december 2023 vedtog Kommissionen derfor en henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til forhandlinger om den brede pakke af foranstaltninger, der blev indkredset og defineret under de sonderende drøftelser. Det overordnede mål med disse forhandlinger var at modernisere og styrke de bilaterale forbindelser mellem EU og Schweiz, sikre fair konkurrence mellem EU-virksomheder og schweiziske virksomheder, der opererer på det indre marked, og beskytte EU-borgernes rettigheder i Schweiz, herunder forhindre forskelsbehandling mellem borgere fra forskellige medlemsstater. Det vil gøre det muligt for borgere, virksomheder og forskere på begge sider fuldt ud at drage fordel af den geografiske nærhed, de fælles værdier og økonomiske forbindelser mellem EU og Schweiz. Parallelt hermed udførte Forbundsrådet det tilsvarende forberedende arbejde fra schweizisk side. Efter afslutningen af de relevante processer i Schweiz vedtog Rådet for Den Europæiske Union den 12. marts 2024 en afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om den brede pakke af foranstaltninger sammen med detaljerede forhandlingsdirektiver.

Forhandlingsdirektiverne bekræftede, at Kommissionen som en del af pakken bør forhandle om en selvstændig aftale, der skitserer de generelle vilkår og betingelser for Schweiz' deltagelse i EU-programmer. Denne aftale bør sikre en rimelig balance mellem Schweiz' bidrag og de fordele, der opnås ved deltagelse i disse programmer, samt fastlægge betingelserne for deltagelse, herunder beregningen af de finansielle bidrag til hvert af disse programmer og deres administrative omkostninger. Protokollerne for Schweiz' associering med specifikke EU-programmer bør indeholde en liste over programmer, som Schweiz deltager i for hver generation af programmer. I henhold til forhandlingsdirektiverne bør aftalen også give mulighed for Schweiz' fremtidige associering med andre EU-programmer gennem en eller flere protokoller, som vil blive vedtaget efter en forenklet procedure af et blandet udvalg, der er nedsat i henhold til aftalen.

Forhandlingerne om den brede pakke blev indledt den 18. marts 2024 af Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og den daværende formand for Det Schweiziske Forbund, Viola Amherd. Kommissionen førte forhandlingerne i samråd med Rådet, herunder Rådet for Almindelige Anliggender, og EFTA-Gruppen, som var udpeget af Rådet i sin egenskab af særligt udvalg til i bistå i forhandlingerne med Schweiz. Der er taget behørigt hensyn til Europa-Parlamentets beslutning af 4. oktober 2023, og Kommissionen har holdt Europa-Parlamentet behørigt underrettet om forhandlingsprocessen i overensstemmelse med artikel 218, stk. 10, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Efter ni måneders intense forhandlinger bebudede Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og præsident Viola Amherd den 20. december 2024 en vellykket afslutning af drøftelserne om alle elementer i den brede pakke. Den brede pakke omfatter ajourføringen af de fem aftaler, som allerede giver Schweiz adgang til EU's indre marked⁵: en ny aftale om fødevarerikkerhed, der vil etablere et fælles fødevarerikkerhedsområde, som dækker alle dimensioner af fødevarekæden, en ny aftale om sundhed, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i EU-mekanismer og -organer, der håndterer alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler, navnlig Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme og systemet for tidlig varsling og reaktion, en ny aftale om elektricitet, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i EU's indre marked for elektricitet, en ny aftale om Schweiz' permanente og rimelige finansielle bidrag til økonomisk og social samhørighed i Unionen, der afspejler graden af partnerskab og samarbejde mellem parterne, og en ny aftale, der vil give Schweiz mulighed for at deltage i flere EU-programmer, som er åbne for associering af tredjelande, nemlig Horisont Europa, Euratomprogrammet, ITER/F4E (Fusion for Energy), programmet for et digitalt Europa og Erasmus+ samt EU4Health, som er et program, hvis formål er at supplere det samarbejde, der er fastsat i sundhedsaftalen mellem EU og Schweiz, som de to partnere forhandlede om som led i samme brede pakke. Ud over ovennævnte elementer omfatter den brede pakke også en særskilt protokol om parlamentarisk samarbejde.

Selv om aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer (aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer ("aftalen")) udgør en integrerende del af den bredere pakke, der blev forhandlet mellem de to partnere i 2024, har Kommissionen besluttet at fremskynde forslaget til undertegnelse med henblik på at påbegynde aftalens midlertidige anvendelse, jf. artikel 18, hvis den undertegnes

⁵ Aftalen om luftfart, aftalen om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, aftalen om fri bevægelighed for personer, aftalen om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering og aftalen om handel med landbrugsprodukter, som alle blev undertegnet den 21. juni 1999 (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1).

inden den 15. november 2025, med virkning fra den 1. januar 2025. Denne fremgangsmåde vil gøre det muligt at gennemføre de overgangsordninger, som Kommissionen har indrømmet Schweiz under forhandlingerne om den bredere pakke, for tildelingsprocedurer vedrørende gennemførelse af forpligtelsesbevillingerne for 2025. I betragtning af betydningen af Schweiz' deltagelse er den midlertidige anvendelse af denne aftale i EU's interesse. Samtidig berører den ikke tilgangen med den brede pakke, som er fastsat i den fælles forståelse og bekræftet af Rådets forhandlingsdirektiver, eftersom aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer indeholder en udløbsklausul, ifølge hvilken den midlertidige anvendelse af aftalen ophører, hvis Schweiz ikke afslutter de procedurer, der er nødvendige for pakkens ikrafttræden inden udgangen af 2028. Dertil kommer, at indgåelsen af aftalen er planlagt som del af den bredere pakke, der omfatter andre centrale aftaler, som har været genstand for forhandlinger i løbet af 2024. Kommissionen har i den forbindelse til hensigt at fremlægge et særskilt forslag.

Eftersom Schweiz også vil deltage i Euratomprogrammet og i det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, ledsages dette forslag af Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om godkendelse af indgåelse og midlertidig anvendelse af aftalen om EU-programmer (for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten).

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Indholdsmæssigt svarer aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer til andre aftaler, som Den Europæiske Union har indgået i de seneste år med partnere såsom Det Forenede Kongerige, New Zealand og Canada, og den er derfor i overensstemmelse med Unionens politik på området. Aftalen indeholder imidlertid visse specifikke bestemmelser vedrørende dens integration i den brede pakke, som denne aftale er en integrerende del af, navnlig for at tage højde for forbindelsen mellem Schweiz' deltagelse i EU4Health-programmet og den nye aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Aftalen, som er en del af en bred pakke af aftaler mellem EU og Schweiz, respekterer fuldt ud traktaterne og bevarer integriteten og autonomien ved EU's retsorden. Den fremmer Unionens værdier, mål og interesser og sikrer sammenhæng i, virkning af og kontinuitet i dens politikker og foranstaltninger.

Schweiz' deltagelse i EU-programmer vil fuldt ud overholde de basisretsakter, der definerer programmerne, og de eksisterende EU-forordninger vedrørende finansiel forvaltning såsom finansforordningen⁶.

2. RETSGRUNDLAG

Aftalen fastsætter reglerne for Schweiz' deltagelse i alle EU-programmer, -aktiviteter eller dele heraf, som er åbne for Schweiz' deltagelse, og dækker en lang række områder i henhold til TEUF, navnlig inden for forskning og innovation, uddannelse, ungdom, sport og kultur samt andre områder af fælles interesse såsom digital omstilling og indsats på sundhedsområdet. Forhandlingerne om aftalen blev indledt og afsluttet samtidig med forhandlingerne om den brede pakke. Aftalen er uløseligt forbundet med de øvrige elementer i den brede pakke. I den forbindelse fastsættes det i aftalen, at den træder i kraft, forudsat at de interne procedurer, der er nødvendige for ikrafttrædelsen af 13 andre instrumenter i pakken,

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/2509 af 23. september 2024 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget (omarbejdning) (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, s. 1).

gennemføres. Den indeholder en udløbsklausul, ifølge hvilken den midlertidige anvendelse af aftalen ophører, hvis Schweiz ikke afslutter de procedurer, der er nødvendige for pakkens ikrafttræden inden udgangen af 2028. Aftalen indeholder også bestemmelser, der sikrer, at Schweiz' deltagelse i EU-handlingsprogrammet for sundhed er tæt knyttet til aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed. Desuden kan der træffes kompensationsforanstaltninger i henhold til aftalen i tilfælde af manglende overholdelse af de forpligtelser, der følger af aftalen om Schweiz' bidrag til samhørighed. I betragtning af de iboende forbindelser med andre vigtige aftaler i den bredere pakke bør aftalen indgås samtidig med de øvrige aftaler i pakken og som en integreret del heraf.

Da formålet med denne aftale er associering med adskillige EU-programmer, og aftalen er del af en bredere pakke af indbyrdes forbundne aftaler, er den primære målsætning afspejlet i det retsgrundlag, der giver hjemmel til at skabe en associering, som gør det muligt for Unionen at indgå forpligtelser på alle de områder, der er omfattet af traktaterne. Det passende materielle retsgrundlag for forslaget til Rådets afgørelse om undertegnelse og midlertidig anvendelse af aftalen for så vidt angår spørgsmål henhørende under traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde er derfor artikel 17 i TEUF. Der bør skelnes mellem dette og de nylige aftaler med New Zealand, Canada og Republikken Korea om disse landes deltagelse i EU-programmer og deres associering med Horisont Europa, som var baseret på artikel 12 i TEUF i betragtning af deres mere begrænsede anvendelsesområde.

Det proceduremæssige retsgrundlag er artikel 218, stk. 5, i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 8, andet afsnit, i TEUF, ifølge hvilket der skal træffes afgørelse med enstemmighed i Rådet.

Retsgrundlaget for den foreslåede rådsafgørelse er således artikel 217 i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 5, i TEUF og artikel 218, stk. 8, andet afsnit, i TEUF.

Aftalen omfatter også Schweiz' deltagelse i aktiviteter i henhold til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Euratomtraktaten") vedrørende nuklear fusion, fission og uddannelse. Undertegnelsen og den midlertidige anvendelse af aftalen for så vidt angår spørgsmål henhørende under Euratomtraktaten er betinget af en henstilling med henblik på Rådets afgørelse om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Schweiz på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer, som fremlægges sammen med dette forslag efter en særskilt procedure.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSETER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant

- **Høringer af interessenter**

Ikke relevant

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ikke relevant

- **Konsekvensanalyse**

Ikke relevant

- **Målettet regulering og forenkling**

Ikke relevant

- **Grundlæggende rettigheder**

Ikke relevant

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Aftalen vil få indvirkning på EU-budgettet gennem Schweiz' associering med Horisont Europa, Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram, aktiviteterne i det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, programmet for et digitalt Europa, Erasmus+ og EU4Health-programmet. Aftalen fastlægger rimelige og afbalancerede vilkår for Schweiz' finansielle bidrag til de EU-programmer, som det deltager i, og omfatter de almindelige udgifter til forvaltningen af programmerne. Aftalen omfatter en klausul om gensidighed, som sikrer, at juridiske enheder i Unionen så vidt muligt har adgang til at deltage i de tilsvarende forsknings- og innovationsprogrammer i Schweiz i overensstemmelse med betingelserne i Schweiz' nationale lovgivning.

I den finansieringsoversigt, som fremlægges sammen med dette forslag, redegøres der for de anslåede budgetmæssige virkninger.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Ikke relevant

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Aftalen om deltagelse i EU-programmer fastsætter den retlige ramme for Schweiz' deltagelse i EU-programmer og sikrer en rimelig balance med hensyn til bidrag og ydelser. Den sikrer også, at Schweiz ikke tillægges nogen beslutningskompetence i forbindelse med de programmer, som Schweiz deltager i.

Aftalen fastsætter betingelserne for beregning af de finansielle bidrag til de enkelte programmer og deres administrationsomkostninger og garanterer Unionens ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte Unionens finansielle interesser.

Aftalen fastsætter også andre betingelser for deltagelse i EU-programmer såsom bestemmelser om mobilitet for personer, der deltager i gennemførelsen af disse EU-programmer. Aftalen indeholder betingelserne for suspension af Schweiz' deltagelse i EU-programmer og opsigelse af aftalen. Den indeholder også bestemmelser, der sikrer, at disse tilfælde ikke påvirker de retlige forpligtelser, der er indgået med schweiziske enheder.

Aftalen finder midlertidig anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2025, hvis den undertegnes inden den 15. november 2025, med det formål at indlede samarbejdet på de områder, der er omfattet af aftalen, på den dato, der er fastsat for hvert program. For så vidt angår Schweiz' deltagelse i EU4Health-programmet er denne dato knyttet til datoen for ikrafttrædelsen af aftalen om sundhed.

Protokol I dækker Schweiz' deltagelse i Horisont Europa og programmet for et digitalt Europa fra den 1. januar 2025 og Erasmus+ fra den 1. januar 2027. Protokol I dækker også Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram og aktiviteterne under det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (F4E). Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram hører under Euratomtraktaten. Det er derfor omfattet af henstillingen med henblik på Rådets afgørelse om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse af aftalen for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten, som forelægges sammen med dette forslag efter en særskilt procedure.

Horisont Europa (2021-2027)⁷ er EU's flagskibsprogram for forskning og innovation. Protokol I indeholder bestemmelser om Schweiz' associering med hele Horisont Europa-programmet. Programmets søjle I sigter primært på at styrke EU's eget videnskabelige og teknologiske grundlag, opbygge europæisk forsknings- og innovationskapacitet og tiltrække viden og talenter til Europa. Søjle II har til formål at tackle globale udfordringer og styrke europæisk industris konkurrenceevne, ofte gennem projekter af fler- eller tværfaglig karakter. Søjle III fokuserer på EU's konkurrenceevne og innovationskapacitet. Schweiz' associering omfatter også de dele af programmet, der fokuserer på udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af det europæiske forskningsrum.

Schweiz forventes at blive associeret med Erasmus+, EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt, fra den 1. januar 2027. Formålet med programmet er gennem livslang læring at støtte menneskers uddannelsesmæssige, faglige og personlige udvikling inden for uddannelse, ungdom og idræt i og uden for Europa. Det omfatter aktioner med fokus på mobilitet, samarbejde mellem organisationer og politikudvikling. Programmets specificitet sammenlignet med andre EU-programmer er, at størstedelen af dets budget forvaltes ved indirekte forvaltning.

Protokol I fastsætter de særlige betingelser for associering med Erasmus+. I overensstemmelse med programmets retsgrundlag⁸ omfatter disse betingelser udpegelse af en national myndighed, oprettelse af et nationalt agentur og udpegelse af et uafhængigt revisionsorgan. Schweiz' deltagelse i programmet er betinget af en positiv forhåndsvurdering af landets nationale agentur og betaling af et finansielt bidrag. Som en undtagelse fra de finansielle betingelser i henhold til denne aftale og begrænset til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 vil Schweiz' operationelle bidrag udgøre 70 % af den fordelingsnøgle, der er fastsat i aftalen.

For så vidt angår programmet for et digitalt Europa⁹ vil Schweiz blive associeret med de fleste af programmets elementer med undtagelse af specifik mål nr. 3 – Cybersikkerhed og specifik mål nr. 6 – Halvledere, som ingen tredjelande kan associeres med (bortset fra EØS- og EFTA-stater). Schweiz vil således blive associeret med specifikt mål nr. 1 – Højtydende databehandling, specifikt mål nr. 2 – Kunstig intelligens, specifikt mål nr. 4 – Højtudviklede digitale færdigheder og specifikt mål nr. 5 – Udrulning og bedste brug af den digitale kapacitet og interoperabilitet. Schweiziske enheder vil kunne deltage i de indkaldelser, som de er berettiget til.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa – rammeprogrammet for forskning og innovation – og om reglerne for deltagelse og formidling (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 1.).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/817 af 20. maj 2021 om oprettelse af Erasmus+: EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013 (EUT L 189 af 28.5.2021, s. 1.).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 (EØS-relevant tekst) (EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1.).

Visse aktioner under programmet for et digitalt Europa, navnlig dem, der er omfattet af specifikt mål nr. 1 – Højtydende databehandling og specifikt mål nr. 2 – Kunstig intelligens, har direkte konsekvenser for Unionens og dens medlemsstaters væsentlige sikkerhedsinteresser. Disse aktioner er derfor blevet begrænset i henhold til artikel 12, stk. 6, i forordningen om programmet for et digitalt Europa, idet arbejdsprogrammet for 2025-2027 skitserer specifikke vilkår og betingelser for deltagelse.

Med henblik herpå blev der den 13. januar 2025 sendt et spørgeskema til de relevante schweiziske myndigheder, som de skal udfylde. Kommissionen vil evaluere de schweiziske svar for at fastslå, om enheder, der er etableret i Schweiz, kan omfattes af støtteberettigelsen for de pågældende foranstaltninger. Dette spørgeskema er stort set identisk med det, der i december 2024 blev sendt til Schweiz med hensyn til vurderingen i henhold til artikel 22, stk. 5, i forordning (EU) 2021/695, idet den primære forskel er gensidighedskriteriet, der fokuserer på programmet for et digitalt Europa, og yderligere sektorspecifikke overvejelser i delen vedrørende udenlandske direkte investeringer.

Protokol II dækker Schweiz' deltagelse i Det Europæiske Fællesforetagende for ITER og Fusionsenergiudvikling. Da dette spørgsmål falder ind under Euratomtraktaten, er det omfattet af henstillingen med henblik på Rådets afgørelse om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse af aftalen for så vidt angår spørgsmål henhørende under Euratomtraktaten, som forelægges sammen med dette forslag efter en særskilt procedure.

I protokol III om Schweiz' deltagelse i EU4Health-programmet fastsættes det, at Schweiz kan deltage som associeret land i og bidrage til specifikke dele af EU4Health-programmet, der er oprettet ved forordning (EU) 2021/522. De specifikke dele vedrører kriseberedskab som omfattet af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed. Ifølge protokol III deltager Schweiz i EU4Health-programmet fra den 1. januar i året efter ikrafttrædelsen af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed i den resterende del af EU4Health-programmet eller indtil udgangen af den flerårige finansielle ramme 2021-2027, alt efter hvilken periode der er kortest.

Teksten til aftalen forelægges Rådet sammen med forslaget til afgørelse om undertegnelse og midlertidig anvendelse.

I overensstemmelse med traktaterne påhviler det Kommissionen at sikre undertegnelsen af aftalen med forbehold af dens senere indgåelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Unionens vegne og om midlertidig anvendelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 217 sammenholdt med artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 8, andet afsnit,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 12. marts 2024 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om en bred pakke af foranstaltninger vedrørende de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund, der omfatter institutionelle bestemmelser og statsstøttebestemmelser i og om nødvendigt specifikke tilpasninger af aftalerne mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund på områder, der vedrører det indre marked, en aftale om Schweiz' deltagelse i EU-programmer og en aftale, der danner grundlag for Schweiz' permanente bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle mellem regionerne¹. Rådet havde også bemyndiget Kommissionen til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om nye aftaler om elektricitet, sundhed og fødevarerikkerhed, om Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Unions agenturer for Unionens rumprogram og for jernbaner og om ændring af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om lufttransport for at muliggøre cabotage.
- (2) Kommissionen har på Unionens vegne ført forhandlinger om en bred pakke af aftaler, der omfatter en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer ("aftalen") samt protokoller om institutionel bistand, statsstøtte og om ændring af bestemmelser for aftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet, en protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund

¹ Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2024/995 af 12. marts 2024 om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om institutionelle bestemmelser i aftaler mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund vedrørende det indre marked, om en aftale om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer og om en aftale, der danner grundlag for Det Schweiziske Forbunds faste bidrag til Unionens samhørighed (EUT L 2024/995 af 26.3.2024).

om handel med landbrugsprodukter om oprettelse af et fælles fødevarer sikkerhedsområde og en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkårene og betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet.

- (3) Aftalen fastsætter reglerne for Schweiz' deltagelse i alle EU-programmer, -aktiviteter, tjenester eller dele heraf, som er åbne for Schweiz' deltagelse, og dækker en lang række områder, navnlig inden for forskning og innovation, nuklear fusion og fission, uddannelse, ungdom, sport og kultur samt andre områder af fælles interesse såsom digital omstilling og indsats på sundhedsområdet. Aftalen er desuden uløseligt forbundet med de øvrige elementer i den brede pakke. I den forbindelse indeholder aftalen bestemmelser om Schweiz' deltagelse i EU-handlingsprogrammet for sundhed, som er tæt knyttet til aftalen om sundhed. Der kan træffes kompensationsforanstaltninger i henhold til aftalen i tilfælde af manglende overholdelse af de forpligtelser, der følger af aftalen om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union.
- (4) Forhandlingerne om aftalen blev indledt og afsluttet samtidig med forhandlingerne om den brede pakke. I henhold til aftalens artikel 17 er dens ikrafttræden knyttet til ikrafttrædelsen af flere instrumenter, der er en del af pakken. Aftalen indeholder også bestemmelser om midlertidig anvendelse, som dog ophører med at finde anvendelse senest den 31. december 2028, hvis Schweiz ikke inden denne dato har afsluttet de interne procedurer, der er nødvendige for ikrafttrædelsen af de i artikel 17 nævnte instrumenter. Aftalen skal indgås samtidig med de øvrige elementer i den brede pakke og som en integreret del af denne pakke. Afgørelsen om undertegnelse af aftalen bør derfor baseres på det retsgrundlag, der giver hjemmel til at skabe en associering, som gør det muligt for Unionen at indgå forpligtelser på alle de områder, der er omfattet af traktaterne.
- (5) Aftalen bør undertegnes på Unionens vegne for så vidt angår spørgsmål henhørende under traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde med forbehold af dens indgåelse på et senere tidspunkt.
- (6) Med henblik på at udvide deres samarbejde fastsættes det i aftalen, at parterne skal anvende den midlertidigt i overensstemmelse med deres respektive interne procedurer og lovgivning fra den 1. januar 2025, medmindre datoen for aftalens undertegnelse ligger efter den 15. november 2025, i hvilket tilfælde parterne anvender aftalen midlertidigt fra den 1. januar 2026.
- (7) Aftalen bør derfor anvendes midlertidigt af Unionen for så vidt angår anliggender, der henhører under traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
- (8) Ifølge aftalens artikel 18 ophører den midlertidige anvendelse af denne aftale senest den 31. december 2028, hvis Schweiz ikke inden denne dato har afsluttet de interne procedurer, der er nødvendige for ikrafttrædelsen af de i aftalens artikel 17 nævnte instrumenter.
- (9) Undertegnelsen og den midlertidige anvendelse af aftalen for så vidt angår anliggender henhørende under traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab er underlagt en særskilt procedure i henhold til nævnte traktat —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Der gives herved bemyndigelse til undertegnelse på Unionens vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer ("aftalen") for så vidt angår andre anliggender end dem, der henhører under traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Euratomtraktaten"), med forbehold af indgåelse af aftalen².

Artikel 2

Under forudsætning af gensidighed anvendes aftalen for så vidt angår andre anliggender end dem, der henhører under Euratomtraktaten, midlertidigt i overensstemmelse med aftalens artikel 18³.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*

² Teksten til aftalen offentliggøres i EUT L ..., s. .

³ Den dato, fra hvilken aftalen anvendes midlertidigt, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

OVERSIGT OVER FINANSIELLE OG DIGITALE VIRKNINGER
FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAG, SOM ALENE INDVIRKER PÅ
BUDGETTETS INDTÆGTSSIDE

1. FORSLAGETS BETEGNELSE

Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Unionens vegne og midlertidig anvendelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer (Horisont Europa, Erasmus+, EU4Health¹, programmet for et digitalt Europa).

2. BUDGETPOSTER

Horisont Europa

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto): 6 0 1 0 — Horisont Europa — formålsbestemt indtægt

Budgetteret beløb for det pågældende år:

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

Hele artikel 01 01 01 (01 01 01 01, 01 01 01 02, 01 01 01 03, 01 01 01 11, 01 01 01 12, 01 01 01 13, 01 01 01 71, 01 01 01 72, 01 01 01 73, 01 01 01 74, 01 01 01 76)

Hele artikel 01 02 01 (01 02 01 01, 01 02 01 02, 01 02 01 03)

Hele artikel 01 02 02 (01 02 02 10, 01 02 02 11, 01 02 02 12, 01 02 02 20, 01 02 02 30, 01 02 02 31, 01 02 02 40, 01 02 02 41, 01 02 02 42, 01 02 02 43, 01 02 02 50, 01 02 02 51, 01 02 02 52, 01 02 02 53, 01 02 02 54, 01 02 02 60, 01 02 02 61, 01 02 02 70)

Hele artikel 01 02 03 (01 02 03 01, 01 02 03 02, 01 02 03 03)

Hele artikel 01 02 04 (01 02 04 01, 01 02 04 02)

Artikel 01 02 05

Budgetpost 20 XX Europa-Kommissionens administrative udgifter

Erasmus+

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto): 6 0 1 0 — Erasmus+ — formålsbestemt indtægt

Budgetteret beløb for det pågældende år:

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

Hele artiklen

¹ I protokol III om Schweiz' deltagelse i EU4Health-programmet fastsættes det, at Schweiz kan deltage som associeret land i og bidrage til specifikke dele af EU4Health-programmet, der er oprettet ved forordning (EU) 2021/522. De specifikke dele vedrører kriseberedskab som omfattet af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed.

Erasmus+ (Udgiftsområde 2: 07.030101, 07.030102, 07.0302, 07.0303, 07.010201.xx, 07.010275)

Erasmus+ (Udgiftsområde 6: 15.020102, 14.020150, 14.010175, 15.010175).

Budgetpost 20 XX Europa-Kommissionens administrative udgifter

EU4Health

Afsnit 6: Indtægter, bidrag og refusion i forbindelse med EU-politikker, Kapitel 6 1: Samhørighed, resiliens og værdier, Artikel 6 1 1: Genopretning og resiliens og konto:

6113 EU4Health-programmet – formålsbestemte indtægter

Indtægterne henføres til følgende udgiftsposter:

Budgetpost	Titel
06 01 05 73 – Udgiftsområde 2b	Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og Det Digitale Område — bidrag fra "EU4Health-programmet"
06 01 05 01 – Udgiftsområde 2b	Udgifter til støttefunktioner i forbindelse med EU4Health-programmet
06 06 01 – Udgiftsområde 2b	EU4Health-programmet
20 02 01 01 – Udgiftsområde 7	Kontraktansatte
20 04 01 – Udgiftsområde 7	Informationssystemer

Programmet for et digitalt Europa

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto): 6 0 2 2 – Programmet for et digitalt Europa – formålsbestemt indtægt

Budgetteret beløb for det pågældende år: 19 296 000

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

02 01 30 01	Udgifter til støttefunktioner i forbindelse med programmet for et digitalt Europa
02 01 30 73	Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og Det Digitale Område — bidrag fra programmet for et digitalt Europa
02 04 02 10	Programmet for et digitalt Europa — højtydende databehandling
02 04 03 00	Programmet for et digitalt Europa — kunstig intelligens

02 04 04 00	Programmet for et digitalt Europa — færdigheder
02 04 05 01	Programmet for et digitalt Europa — udrulning
02 04 05 02	Programmet for et digitalt Europa — udrulning/interoperabilitet
Budgetpost 20.XX	Europa-Kommissionens administrationsudgifter

3. FINANSIELLE VIRKNINGER²

- ☐ Forslaget har ingen finansielle virkninger
- ☐ Forslaget har ingen finansielle virkninger for udgifterne, men har finansielle virkninger for indtægterne.
- ☒ Forslaget har finansielle virkninger for formålsbestemte indtægter

² Alle tal for årene 2026 og 2027, som er anført i dette afsnit, er vejledende og svarer til de seneste foreliggende skøn.

Der er tale om følgende virkninger:

Horisont Europa

i mio. EUR (3 decimaler)

Indtægtspost	Virkninger for indtægterne	XX-måneders periode fra dd/mm/åååå (hvis det er relevant)	År N (2025)
6 0 1 0	1 934,043	36 måneder fra 1.1.2025	636,724

Efter foranstaltningens iværksættelse			
Indtægtspost	2025	2026	2027
6 0 1 0	636,724	640,836	656,483

Udgiftspost	2025	2026	2027
Artikel 01 01 01: 01 02 01 01 02 02 01 02 03 01 02 04 01 02 05	621,194	622,171	631,234
20 XX	15,530	18,665	25,249

Erasmus+

i mio. EUR (3 decimaler)

Indtægtspost	Virkninger for indtægterne	XX-måneders periode fra dd/mm/åååå (hvis det er relevant)	År N (2027)
6 0 1 0	181,1	12 måneder fra 1.1.2027	181,1

Indtægtspost	2027
6 0 1 0	181,1

Udgiftspost	2027
-------------	------

Artikler: 07.030101, 07.030102, 07.0302, 07.0303, 07.010201, 07.010275	174,1
20 XX	7,0

EU4Health

(i mio. EUR, 1 decimal)

Indtægtspost	Virkninger for indtægterne ³	24-måneders-periode fra 1.1.2026	År N
Artikel 6113	47,738 ⁴	1.1.2026 ⁵	31.12.2027

Indtægtspost	2026 ⁶	2027
Artikel 6113	23,869	23,869

(i mio. EUR, 1 decimal)

Udgiftspost	Titel	Tildeling for 2026
06 01 05 73	Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og Det Digitale Område — bidrag fra "EU4Health-programmet"	0,684
06 01 05 01	Udgifter til støttefunktioner i forbindelse med EU4Health-programmet	0,292
06 06 01	EU4Health-programmet	22,425
20 02 01 01	Kontraktansatte	0,234
20 04 01	Informationssystemer	0,234

³ Beløbet er et skøn baseret på den formel eller metode, der er defineret i afsnit 4.

⁴ Det samlede beløb adskiller sig lidt fra det samlede beløb i nedenstående tabel som følge af afrunding af de årlige beløb med op til én decimal.

⁵ Ifølge protokol III deltager Schweiz i EU4Health-programmet fra den 1. januar i året efter ikrafttrædelsen af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed i den resterende del af EU4Health-programmet eller indtil udgangen af den flerårige finansielle ramme 2021-2027, alt efter hvilken periode der er kortest.

⁶ Beløbet er baseret på den finansieringsramme for kriseberedskab, der er fastsat i EU4Health-arbejdsprogrammet for 2024.

Programmet for et digitalt Europa

i mio. EUR (3 decimaler)

Indtægtspost	Virkninger for indtægterne	XX-måneders periode fra dd/mm/åååå (hvis det er relevant)	År N (2025)
6 0 2 2	59,875	36 måneder fra 1.1.2025	19,296

Efter foranstaltningens iværksættelse			
Indtægtspost	2025	2026	2027
6 0 2 2	19,296	18,793	21,786

Udgiftspost	2025	2026	2027
Artikler 02 01 30 02 04 02 02 04 03 02 04 04 02 04 05	18,826	18,245	20,948
20 XX	0,470	0,548	0,838

4. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Ifølge artikel 325 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Kommissionen bekæmpe svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. At forebygge og afsløre svig er derfor en generel forpligtelse for alle Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med deres daglige aktiviteter, der involverer anvendelse af ressourcer.

Svig eller uregelmæssigheder vedrørende EU-midler har navnlig en negativ virkning på Kommissionens omdømme og på gennemførelsen af EU's politikker. Kommissionens nuværende strategi til bekæmpelse af svig (COM(2019) 196) blev vedtaget den 29. april 2019 og erstatter strategien fra 2011. Der er tale om et politikdokument, der fastsætter Kommissionens prioriteter i bekæmpelsen af svig med henblik på den flerårige finansielle ramme 2021-2027. De primære målsætninger i strategien fra 2019 er at 1) "sikre en bedre forståelse af svigmønstre, svindlerprofiler og systemiske sårbarheder i forbindelse med svig, der skader EU-budgettet" (dataindsamling og analyse) og 2) "optimere koordineringen, samarbejdet og arbejdsgangene i forbindelse med bekæmpelsen af svig, navnlig mellem Kommissionens tjenestegrene og forvaltningsorganer" (koordinering, samarbejde og processer). Strategien ledsages af en handlingsplan, der blev revideret i juli 2023, og

som ligesom sin forgænger har til formål at styrke alle dele af cyklussen for bekæmpelse af svig: forebyggelse, afdækning, efterforskning og korrektion.

De vejledende principper og mål i strategien til bekæmpelse af svig fra 2019 er:

- nultolerance for svig
- bekæmpe svig som en integreret del af den interne kontrol
- omkostningseffektiv kontrol
- professionel integritet og kompetence hos EU-ansatte
- gennemsigtighed med hensyn til, hvordan EU-midlerne bruges
- forebyggelse af svig, navnlig beskyttelse af udgiftsprogrammer mod svig
- effektiv undersøgelseskapacitet og rettidig udveksling af oplysninger
- hurtig korrektion (herunder inddrivelse af svigagtigt tilegnede midler og retlige/administrative sanktioner)
- godt samarbejde mellem interne og eksterne aktører, navnlig mellem EU og de ansvarlige nationale myndigheder og blandt tjenestegrenene hos alle berørte EU-institutioner og -organer
- effektiv intern og ekstern kommunikation om bekæmpelse af svig.

Aftalens artikel 11-14 indeholder detaljerede bestemmelser om forsvarlig økonomisk forvaltning, som også omfatter foranstaltninger til bekæmpelse af svig. Disse foranstaltninger skal gælde horisontalt for at sikre beskyttelsen af EU's finansielle interesser i forbindelse med samtlige EU-programmer eller -aktiviteter omfattet af fremtidige protokoller, der potentielt vedtages af det fælles udvalg under aftalen med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med en række EU-programmer eller -aktiviteter. De finder også anvendelse på protokoller, da protokoller og bilag udgør en integrerende del heraf.

Navnlig indeholder aftalens artikel 11 og 12 bestemmelser om de nødvendige detaljer og processer, ligesom den giver organerne mulighed for fejlfri udførelse af opgaver for at beskytte EU's finansielle interesser (Europa-Kommissionen eller andre personer, der er bemyndiget af Europa-Kommissionen, herunder Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), Den Europæiske Revisionsret og Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)). I forbindelse med gennemførelse af programmer og aktiviteter, der er omfattet af aftalens protokoller, er princippet det samme: EU's finansielle interesser skal beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner.

I henhold til finansforordningen skal personer eller enheder, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om at beskytte Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, giver tilsvarende rettigheder. Som udtrykkeligt fastsat i aftalens artikel 11, stk. 4, kan gennemgange og revisioner også foretages efter, at protokollens anvendelse suspenderes, aftalens anvendelse ophører, eller aftalen afsluttes.

Aftalen sikrer, at OLAF har mulighed for at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, på Det Schweiziske Forbunds område hos en schweizisk enhed, der er part i en relevant finansieringsaftale, eller hos en schweizisk enheds tredjepart, der gennemfører finansieringsaftalen i henhold til en kontrakt, i overensstemmelse med og i det omfang det er fastsat i den relevante finansieringsaftale og andre gældende kontrakter. Europa-Kommissionen og OLAF skal udføre deres opgaver på Det Schweiziske Forbunds område i overensstemmelse med schweizisk ret.

Gennemgang og revision kan foretages af EU-tjenestemænd, navnlig tjenestemænd fra Europa-Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret, eller af andre personer, der er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen. Europa-Kommissionen eller andre personer, der er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen, skal udføre deres opgaver på Det Schweiziske Forbunds område i overensstemmelse med schweizisk ret.

De schweiziske myndigheder samarbejder i overensstemmelse med gældende internationale samarbejdsinstrumenter med de myndigheder i Unionen eller i medlemsstaterne, der er kompetente med hensyn til efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, herunder domfældelse af formodede gerningsmænd og medvirkende til de pågældende strafbare handlinger. Anmodninger, der indgives i henhold til gældende internationale samarbejdsinstrumenter, kan i givet fald omfatte anmodninger i forbindelse med efterforskning eller retsforfølgning af EPPO. Dette giver mulighed for samarbejde med EPPO som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser.

Desuden indeholder aftalen bestemmelser om en effektiv mekanisme til at sikre håndhævelse af Kommissionens afgørelser på Det Schweiziske Forbunds område.

5. ANDRE BEMÆRKNINGER

Metoden til beregning af Det Schweiziske Forbunds finansielle bidrag på tværs af EU-programmer er fastlagt i artikel 7 om finansielle betingelser, jf. aftalens artikel 8 og 9 og bilag I om finansielle gennemførelsesbestemmelser til aftalen.

For så vidt angår EU4Health er den anslåede fordeling af det associerede lands bidrag til de forskellige budgetposter i programmet baseret på den relative andel af hver budgetpost på programmets budget i EU-budgettet (C1-bevillinger baseret på den finansielle programmering for 2021-2027, herunder anslået supplerende beløb fra bøder – artikel 5 i den flerårige finansielle ramme). Et vejledende beløb for det associerede lands bidrag vil også tjene til at dække de decentrale administrationsudgifter (eksternt personale/andre administrationsudgifter).